

Chlamydia/Gonokocker PCR

Metoden är ett tvåstegsförfarande där man i första steget detekterar eventuellt förekommande DNA från *Chlamydia trachomatis* och *Neisseria gonorrhoeae*. Om resultatet blir positivt avseende *N. gonorrhoeae* utförs en specifik PCR för gonokocker, för att bekräfta resultatet och undvika falskt positiva svar orsakade av korsreaktion med andra *Neisseria*-arter. Om även den specifika PCR-analysen blir positiv, svaras provet ut positivt för gonokocker.

Provmaterial

Följande prov kan analyseras:

Uretra-, cervix-, vaginal- och urinprov. Även prov från ögon, nasopharynx (nyfödda), svalg och rectum kan analyseras, men metoden är inte validerad för dessa provtyper.

Analysprincip

SDA - Strand Displacement Amplification.

Provtagningsmateriel

OBS! Inga pinnar får skickas torra, utan måste skickas i diluentvätska alternativt urin!

- Cervix och diluentrör förpackade tillsammans.
Produktbeteckning: Provtagningsset chlamydia, cervix, kvinna

Art nr 103279592 Marknadsplatsen
(Art nr 270007 OneMed)
- Uretrapinne och diluentrör förpackade tillsammans.
Produktbeteckning: Provtagningsset chlamydia uretra, man

Art nr 103279600 Marknadsplatsen
(Art nr 270008 OneMed)
- ENBART uretrapinnar för de som önskar ta både cervix- och uretraprov på samma patient. Pinnen måste skakas av i diluentrör alternativt urin. Samma rör kan användas till båda pinnarna.
Produktbeteckning: Provtagningspinne chlamydia, extrapinne uretra
- ENBART cervixpinnar för de som önskar ta cervix- och urinprov på samma patient.
Produktbeteckning: Provtagningspinne chlamydia, extrapinne cervix

Art nr 103279568 Marknadsplatsen

(Art nr 285552 OneMed)

Art nr 103279550 Marknadsplatsen

(Art nr 285554 OneMed)

- ENBART vaginalpinne. Skakas ur i urinprov.
Om enbart vaginalprov ska tas använd istället art.nr: 103279592
(se ovan) med både pinne och diluentrör.
Produktbeteckning: Provtagningspinne chlamydia, vaginal, kvinna

Art nr 103279576 Marknadsplatsen

- UPT-rör för urinprov.
Produktbeteckning: Provtagningsset chlamydia, urin

Art nr 103279543 Marknadsplatsen

(Art nr 270009 OneMed)

Provtagning

OBS! Lämna inte kvar några pinnar i klamydiarören när ni skickar dem till Mikrobiologen!

OBS! Vid all hantering av diluentrör (röret med transportvätska) bör handskar användas då innehållet kan verka irriterande på huden.

Cervixprov

1. Avlägsna slem från livmoderhalsens mynning med den stora pinnen eller med en tork som därefter kastas.
2. För in den andra provtagningspinnen i yttre livmodermunnen (övergångszonen mellan skivepitel och cylinderepitel).
Prov tas även från ev. portiektopi. Roterar pinnen under 15-30 sekunder. Dra ut den.
Undvik kontakt med slemhinnan i vagina.
3. För ner pinnen i provtagningsröret. Rör om kraftigt med pinnen i rörmediet under 15 sekunder.
Kläm vätskan ur pinnen genom att pressa den mot rörets vägg. **Släng pinnen** och skruva på locket.

Vaginalprov

OBS! Detta prov får inte skickas som torr pinne i hylsa, utan ska skakas ur i diluentrör eller urinprov.

1. För upp provtagningspinnen ett par cm i slidan och rotera pinnen mot slidväggen under 10-15 sekunder.
2. För ner pinnen i provtagningsröret (det som används för cervixprovet eller UPT-röret med urin, se nedan) och rör om kraftigt i rörmediet/urinen under 15 sekunder. Kläm vätskan ur pinnen genom att pressa den mot rörets vägg.
Släng pinnen och skruva på locket.

Uretraprov

1. För in en liten provtagningspinne 2 cm i urethra och rotera ett kvarts varv. På kvinnor tas prov från uretramynningen. Roterar pinnen under 3-5 sekunder. Dra ut den.
2. För ner pinnen i provtagningsröret. Rör om kraftigt med pinnen i rörmediet under 15 sekunder.
Kläm vätskan ur pinnen genom att pressa den mot rörets vägg. **Släng pinnen** och skruva på locket.

ID: KMIKAD107734, Version; 1.3, Publiceringsdatum: 2023-11-23, Sida 2

www.sahlgrenska.se

Ögonprov

Använd någon av pinnarna i transportkitet.

1. Torka först bort eventuellt pus med en kompress.
2. Stryk pinnen kraftigt över insidan av nedre ögonlocket.
3. För ner pinnen i provtagningsröret. Rör om kraftigt med pinnen i röret under 15 sekunder.
Kläm vätskan ur pinnen genom att pressa den mot rörets vägg. **Släng pinnen** och skruva på locket.

Urinprov

Urinprov hos både kvinnor och män kan analyseras med PCR-teknik. Hos män anses prov från uretra och urinprov ha ungefär samma känslighet, medan prov från två provtagningslokaler (t.ex. uretra och cervix, cervix och vagina, cervix och urin, vagina och urin) tillsammans ger bättre utbyte än enbart urinprov hos kvinnor.

Patienten skall inte ha kastat vatten den närmaste timmen före provtagningen.

Provet skall utgöras av **förstaportionsurin** (detta i motsats till urinprov för odling, där första portionen alltid kastas). Urinen hålls över i ett UPT-rör enligt följande:

1. Tag ut UPT-röret och överföringspipetten från förpackningen.
2. Håll UPT-röret upprätt och knacka rörets botten kraftigt mot ett plant underlag så att eventuella droppar inuti locket faller ned i röret.
3. Öppna UPT-röret och överför urin med hjälp av pipetten tills vätskenivån befinner sig mellan de svarta linjerna i fyllnadsfönstret på etiketten. Röret får inte fyllas för mycket eller för lite.
4. Släng överföringspipetten och skruva på locket. Vänd röret 3-4 gånger så att prov och reagens blandas ordentligt.

Speciella frågeställningar

Även för prov från nasopharynx, svalg och rectum måste något av ovanstående provtagningsmaterial användas. Använd den pinne som passar bäst för ändamålet.

Provtransport

Alla rör kan efter provtagning förvaras i 2 - 30° C; i 30 dagar innan analys.

Bedömning och svarsrutiner

Analysresultat besvaras vardagar efter 0-3 dagar.

Proverna svaras ut elektroniskt till CentralRegistret (CR) eller AsynjaVisph (AV). För de kunder som inte är anslutna till CR eller AV skickas provsvaren per fax eller brev.